

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าวัดอิสานของพุทธศาสนาสันนิกชน จังหวัดบุรีรัมย์

A Study of Factors Affecting the Entry to Isan Temples of Buddhists Buriram Province

พระชาตรี ชุมกฎ^{1*} วิจิตรา โพธิสาร¹ และ สุรีย์ฉาย สุคันธรัต¹

Pha Chatree Chumpoo^{1*} Wijittra Potisarn¹ and Sureeshine Sukantarat¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ และปัจจัยพฤติกรรมการเข้าวัดอิสานของพุทธศาสนาสันนิกชน จังหวัดบุรีรัมย์ และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิสานของพุทธศาสนาสันนิกชน จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พุทธศาสนาสันนิกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 400 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบบังเอิญ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงบันมาตรฐาน และสถิติอ้างอิง ได้แก่ สถิติเปรียบเทียบ t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาลักษณะของประชากรศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี มีสถานะโสด เป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท นอกจากนี้ผลการศึกษาระดับความคิดเห็น พฤติกรรมการเข้าวัดอิสานของพุทธศาสนาสันนิกชน จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิสาน จ.บุรีรัมย์ พบร่วมเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิสานของพุทธศาสนาสันนิกชน จังหวัดบุรีรัมย์ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัจจัยประชากรศาสตร์ วัดอิสาน พุทธศาสนาสันนิกชน จังหวัดบุรีรัมย์

Abstract

The objectives of this research were to study the demographic factors and Buddhists' entry behavior towards Isan temple in Buriram province. Moreover, it compared demographic factors affecting Buddhists' entry behavior towards Isan temple in Buriram province. The sample group consisted of 400 Buddhists in Buriram Province, acquired by the accidental sampling method. The research tool is a questionnaire. The statistics used to analyze the data were the descriptive statistics: frequency, percentage, mean, and standard deviation and inference statistics, including statistical comparison via t-test and one-way analysis of variance. The results showed that the study of the demographic factors of the sample group found that most of them were male,

¹ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

¹ Major of Business Computer, Faculty of Management Sciences, Surindra Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: 64225450107@sru.ac.th

aged under 20 years, being single, having a secondary education level, being a student/student, and earn less than 5,000 baht per month. In addition, the study results on the opinion level of Buddhists' entry behaviour towards Isan temple in Buriram province overall was moderate. Moreover, the comparison of demographic factors affecting the behavior towards Isan temple in Buriram province found that different gender, ages, statuses, educational levels, occupations, and monthly incomes revealed different opinions of Buddhists' entry behavior towards Isan temple in Buriram province at the statistical significance level of 0.05.

Keywords: Demographic Factor, Isan Temple, Buddhists, Buriram Province

บทนำ

วัด ถือ เป็นศูนย์รวมจิตใจของสังคมไทยพระสงฆ์เป็นผู้นำทางจิตใจของประชาชนเป็น ศูนย์กลางของความเคารพศรัทธาของพุทธศาสนาเช่นเดียวกันในประเทศไทย ศีลธรรมอันดีงาม แต่จากสภาพปัญหาในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็น สภาพเศรษฐกิจการเมืองหรือปัญหา อาชญากรรมที่แสดงให้เห็นว่าคนเรามีคุณธรรมน้อยลงและเห็นแก่ตัวมากขึ้นจากปัญหาต่างๆ เหล่านี้จึงนำไปสู่ความขัดแย้งของคนในสังคมเพิ่มขึ้น (จันทิมา พูลทรัพย์ และวัลย์พร รัตนเศรษฐ, 2559 : 283) จากปัญหาข้างต้น ส่งผลให้ปัจจุบันนี้คนไทยต่างจากการเข้าวัดมากขึ้น อีกทั้งสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ที่ รุนแรง ทำให้ทางภาครัฐได้กำหนดมาตรการที่เข้มงวดในการรวมกลุ่ม หรือการดำเนินกิจกรรมทางศาสนา

วัดอิสาณ (ในเมือง) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นที่ตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมอีสาณราชวิทยานุสรณ์ เป็นที่ตั้งโรงเรียนการกุศลของวัด และเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรม กิจกรรมทางศาสนา ปัจจุบันพระครูวชิรธรรมาราม (วิเชียร ชินท陀โต) ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาส มีพระจำพรรษา จำนวน 20 รูป สำหรับพิธีกรรมและกิจกรรมทางศาสนา จะดำเนินตามปกติ ถึงแม้จะอยู่ในสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ก็ตาม ซึ่งทุกวันนี้พุทธศาสนาเช่นได้เข้า วัดกันนั้นน้อยลงจากปีที่แล้วเนื่องจากมีเหตุผลทางโทรศัพท์ดังกล่าว โดยทางวัดได้ดำเนินการตามมาตรการป้องกันที่ทางภาครัฐ กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ทำให้พุทธศาสนาจะเลือกเข้าวัดในช่วงเทศกาลหรือในช่วงของวันพระ หรือวันศีลธุ์โบสถเท่านั้น

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันพบว่ามีพุทธศาสนาเช่นเดิมทางเข้าวัดอิสาณน้อยกว่าปกติ ซึ่งหากจะพิจารณาสาเหตุของปัญหา จำเป็นต้องพิจารณาลักษณะประชากรศาสตร์ ซึ่งจะสามารถถวายเคราะห์ประชากรเกี่ยวกับขนาด โครงสร้าง การกระจายตัว และการเปลี่ยนแปลงประชากรในเชิงที่สัมพันธ์กับปัจจัยอื่นๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งลักษณะประชากรศาสตร์ อาจเป็นได้ ทั้งสาเหตุและผลของปรากฏการณ์ต่างๆ ได้ (กอบกาญจน์ เหรียญทอง, 2556 : 12) ดังนั้นหากทราบปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ ก็จะสามารถพิจารณาสาเหตุและผลของพฤติกรรมการเข้าวัดอิสาณ จังหวัดบุรีรัมย์ได้

นอกจากนี้พบว่าคนส่วนใหญ่ให้เหตุผลถึงพฤติกรรมในการเข้าวัดเพื่อการอุทิศส่วนกุศลให้กับบรรพบุรุษซึ่งเป็นความเชื่อ ของคนไทย มีแรงจูงใจเพื่อทำให้จิตใจสงบ ความสหายใจ และเพื่อแก้บน การสะเดาะเคราะห์ เป็นต้น (ปฐมวรรณ ขวัญแก้ว และ คงจะ, 2560 : 250) ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าวัดอิสาณของพุทธศาสนาเช่น จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมุ่งหวัง สะท้อนความคิดเห็น ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมไปถึงการหาแนวทางในการนำมุ่งรุ่งพระพุทธศาสนาภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ และปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมต่อการเข้าวัดอิسلام
- เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلام จังหวัดบุรีรัมย์

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เนื่องจากต่อเดือน

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาจังหวัดบุรีรัมย์

สมมติฐานงานวิจัย

ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาจังหวัดบุรีรัมย์ที่แตกต่างกัน

ทบทวนวรรณกรรม

ลักษณะประชากรศาสตร์ หมายถึง การทางานาดหรือจำนวนประชากรแต่ละพื้นที่ และรูปแบบการเปลี่ยนแปลงขนาดของประชากร เพื่อส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของประชากรประกอบด้วยภาระการณ์เกิด ภาระการณ์การตาย และการย้ายถิ่น ซึ่งมีองค์ประกอบต่างๆ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สภาพทางเศรษฐกิจ เป็นต้น (สุคนธ์ ประสิทธิ์ วัฒนเสรี, 2558 : 12)

พฤติกรรมการเข้าวัดราชบูรณะ พบร่วมกับลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล ด้าน อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเข้าวัดราชบูรณะทุกๆ ข้อ ในขณะที่ด้านเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเข้าวัดราชบูรณะ 4 ข้อ คือ เหตุจุงใจในการมาวัดราชบูรณะ ปัจจัยที่ให้ความสำคัญในการมาวัดราชบูรณะ โอกาสในการมาวัดราชบูรณะ และบุคคลที่มีส่วนทำให้หันมาวัดราชบูรณะ แต่เพศจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเข้าวัดราชบูรณะ ข้อเดียว คือ จำนวนครั้งที่มาวัดราชบูรณะ (พระมหาประชวร หยุทธ, 2553 : 110)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ พุทธศาสนาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1,592,077 คน ซึ่งคำนวณจากประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ในจังหวัดบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 99.77 (สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์, 2563 : 33) จากจำนวนประชาชนทั้งหมด 1,595,747 คน (บุรีรัมย์กูรู, 2564)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พุทธศาสนาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 400 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามานะ (Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้แบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับ

การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตอนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาในจังหวัดบุรีรัมย์ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้หาคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม สำหรับค่า IOC เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม จำนวนนี้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (tryout) จำนวน 30 คน และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟารอนบาก ได้ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.873 และหาค่าระดับความเชื่อมั่นรายด้าน พบร่วม ด้านความเชื่อ ได้ค่าระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.821 ด้านความศรัทธา ได้ค่าระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.767 ด้านการปฏิบัติ ได้ค่าระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.889 ด้านการศึกษา ได้ค่าระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.874 และด้านประเมินและวัฒนธรรม ได้ค่าระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.769

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

งานวิจัยนี้สร้างแบบสอบถามออนไลน์ ผ่านกูเกิลฟอร์ม (Google Form) จำนวนสั่งลิ๊งค์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งอิสุย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 1 เดือน คือ กรกฎาคม 2564

สำหรับการแปลความหมายของข้อมูลใช้วิธีการการแปลความหมายของไลเกิร์ต (Likert) ตั้งนี้ 4.51 - 5.00 มากที่สุด 3.51 - 4.50 มาก 2.51 - 3.50 ปานกลาง 1.51 - 2.50 น้อย 1.00 - 1.50 น้อยที่สุด (บุญชุม ศรีสะอาด, 2554: 103)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงบันมาตรฐาน และสถิติอ้างอิง ได้แก่ สถิติเปรียบเทียบ t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้วิธีของ Scheffe หากพบว่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากันแบบ และใช้วิธีของ Dunnett T3 หากพบว่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากัน

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการศึกษาปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์และปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมต่อการเข้าวัดอิسلام

1.ลักษณะปัจจัยประชากรศาสตร์ ผลการวิจัย ดังนี้

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 ส่วนใหญ่ อายุ ต่ำกว่า 20ปี จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 ส่วนใหญ่มีสถานะโสด จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 73 ส่วนใหญ่ ผู้ที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65 ส่วนใหญ่ที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา จำนวน 241คน คิดเป็นร้อยละ60.25 และส่วนใหญ่ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ59.25

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมต่อการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นของพุทธศาสนาในจังหวัดบุรีรัมย์ที่เป็นปัจจัยต่อการเข้าวัดอิسلام

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเข้าวัด	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ด้านความเชื่อ	2.65	0.41	ปานกลาง
ด้านความศรัทธา	3.75	0.74	มาก
ด้านการปฏิบัติธรรม	3.58	0.70	มาก

ด้านการศึกษา	3.52	0.70	มาก
ด้านประเมินและวัดนอร์ม	3.62	0.57	มาก
รวม	3.26	0.42	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของพุทธศาสนาสูงกว่าข้ออื่น 3 อันดับแรก คือ ด้านของความศรัทธาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.74) รองลงมา คือ ด้านประเมินและวัดนอร์มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.57) ด้านการปฏิบัติธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.70) ด้านการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$, S.D. = 0.41)

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلام จ.บุรีรัมย์

งานวิจัยนี้เปรียบเทียบลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่อเดือน ที่มีต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلام จ.บุรีรัมย์ ผลงานวิจัย ดังตารางที่ 2 – 12

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสูงจำแนกตามเพศ

พฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของ พุทธศาสนา		n = 400	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig.
โดยรวม	ชาย	225	3.22	0.42	-2.256	398	0.025*
	หญิง	175	3.32	0.43			

*อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า $p < .05$ ดังนั้น เพศที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสูง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการไปวัดมากกว่าเพศชาย

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสูงจำแนกตามอายุ โดยใช้วิธีของ Dunnett T3 เนื่องจากพบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากัน ผลการวิจัยดังตารางที่ 3 – 4

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสูงจำแนกตามอายุ

พฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของ พุทธศาสนา		SS	df	MS	F	Sig.
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	7.695	3	2.565	20.293	.000*
	ภายใน	64.270	396	.162		
โดยรวม		71.965	399			

*อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า $p < .05$ ดังนั้น อายุที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสูง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พ่วงงานวิจัย ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่พฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาพื้นเมืองตามอายุ

อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	20 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปีขึ้นไป
	\bar{x}	3.16	3.35	3.41
ต่ำกว่า 20 ปี	3.16	.19*	.25*	.48*
20 - 35 ปี	3.35		.06	.29*
36 - 45 ปี	3.41			.23*
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	3.64			

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มคนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาพื้นเมืองน้อยกว่ากลุ่มคนที่มีอายุ 20 - 35 ปี อายุ 36 - 45 ปี และมากกว่า 45 ปีขึ้นไป นอกเหนือนี้จะเห็นว่ากลุ่มคนที่มีอายุ 20 - 35 ปี และอายุ 36 - 45 ปีมีพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامน้อยกว่าคนที่มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาพื้นเมืองตามสถานภาพ โดยใช้วิธีของ Scheffe เนื่องจากพบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากัน ผลการวิจัยดังตารางที่ 5 - 6

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาพื้นเมืองตามระดับสถานภาพ

พุทธศาสนาพื้นเมือง	SS	df	MS	F	Sig.
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.247	2	2.124	12.450 .000*
	ภายใน	67.718	397	.171	
	โดยรวม	71.965	399		

*อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า $p < .05$ ดังนั้น สถานภาพที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาพื้นเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบผลงานวิจัย ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่พฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาพื้นเมืองตามระดับสถานภาพ

สถานภาพ	โสด	สมรส	หย่า/หม้าย
	\bar{x}	3.20	3.45
โสด	3.20	0.25*	0.13
สมรส	3.45		0.12
หย่า/หม้าย	3.33		

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มคนที่มีสถานะโสด พฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสหิกชนน้อยกว่ากลุ่มคนที่มีสถานะสมรส

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสหิกชนจำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้วิธีของ Dunnett T3 เนื่องจากพบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากัน ผลการวิจัยดังตารางที่ 7 – 8

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสหิกชนจำแนกตามระดับการศึกษา

พฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสหิกชน		SS	df	MS	F	Sig.
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.156	4	.789	4.760	0.031*
	ภายใน	68.809	395	.174		
	โดยรวม	71.965	399			

*อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า $p < .05$ ดังนั้นระดับการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสหิกชน จึงควรบุรุษที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบผลงานวิจัย ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่พฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสหิกชนจำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	ประมาณคีกษา	มัธยมคีกษา	อนุปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	\bar{x}	3.22	3.21	3.38	3.43
ประมาณคีกษา	3.22		0.01	0.16	0.21
มัธยมคีกษา		3.21		0.17	0.22*
อนุปริญญาตรี			3.38		0.05
ปริญญาตรี				3.43	0.14
สูงกว่าปริญญาตรี		3.52			0.09

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มคนที่มีการศึกษาระดับมัธยมคีกษาพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสหิกชนน้อยกว่ากลุ่มคนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสหิกชนจำแนกตามอาชีพ โดยใช้วิธีของ Scheffe เนื่องจากพบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากัน ผลการวิจัยดังตารางที่ 9 – 10

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสหิกชนจำแนกตามอาชีพ

พฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของ พุทธศาสนา		SS	df	MS	F	Sig.
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	9.277	4	2.319	14.613	.000*
	ภายใน	62.688	395	.159		
	โดยรวม	71.965	399			

*อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า $p < .05$ ดังนั้นอาชีพที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาในชั้น จังหวัดบุรีรัมย์ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบผลงานวิจัย ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่พฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาในชั้น จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	นักธุรกิจ/ ค้าขาย		ข้าราชการ/ พนักงาน	พนักงานบริษัท	เกษตรกร	นักเรียน/นักศึกษา
			รัฐวิสาหกิจ			
	\bar{x}	3.34	3.58	3.30	3.54	3.16
นักธุรกิจ/ค้าขาย	3.34		0.24*	0.04	0.20	0.18*
ข้าราชการ/พนักงาน	3.58			0.28*	0.04	0.42*
รัฐวิสาหกิจ						
พนักงานบริษัท	3.30				0.24	0.14
เกษตรกร	3.54					0.38*
นักเรียน/นักศึกษา	3.16					

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มคนที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาในชั้น น้อยกว่ากลุ่มคนที่มีอาชีพ นักธุรกิจ/ค้าขาย กลุ่มข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และเกษตรกร นอกจากนี้จะเห็นว่ากลุ่มคนที่มีอาชีพ นักธุรกิจ/ค้าขาย และกลุ่มพนักงานบริษัท มีพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาในชั้น น้อยกว่ากลุ่มข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาในชั้น จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้วิธีของ Dunnnett T3 เนื่องจากพหุความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากัน ผลการวิจัยดังตารางที่ 11 – 12

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาในชั้น จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

พฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของ พุทธศาสนา		SS	df	MS	F	Sig.
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	8.694	4	2.898	22.167	.000*

ภายใน	63.271	395	.160
โดยรวม	71.965	399	

*อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า $p < .05$ ดังนั้นรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสิกขน จังหวัดบุรีรัมย์ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบผลงานวิจัย ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่พบติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสิกขนจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	ตั้งแต่ 5,000 – 30,000 บาท				
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 – 10,000 บาท	10,001 – 20,000 บาท	20,001 – 30,000 บาท	
	\bar{x}	3.14	3.33	3.45	3.50
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.14	0.19	0.31*	0.36*	
5,000 – 10,000 บาท	3.33		0.12	0.17	
10,001 – 20,000 บาท	3.45			0.05	
20,001 – 30,000 บาท	3.50				

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มคนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสิกขน น้อยกว่ากลุ่มคนที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท และ 20,001 – 30,000 บาท

สรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์และปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมต่อการเข้าวัดอิسلام และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلام จ.บุรีรัมย์ สามารถสรุปผลงานวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 ส่วนใหญ่อายุ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 ส่วนใหญ่มีสถานะโสด จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 73 ส่วนใหญ่ผู้ที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65 ส่วนใหญ่ผู้ที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 60.25 และส่วนใหญ่ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 59.25

2. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของพุทธศาสนาสิกขนที่เป็นปัจจัยต่อการเข้าวัดอิسلام โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.42)

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلام จ.บุรีรัมย์ พบว่า เพศชาย สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิسلامของพุทธศาสนาสิกขน จังหวัดบุรีรัมย์ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลงานวิจัยระดับความคิดเห็นของพุทธศาสนาพุทธที่เป็นปัจจัยต่อการเข้าวัดอิสาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดโควิดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ที่รุนแรง ส่งผลให้ทางภาครัฐกำหนดมาตรการที่เข้มงวดในการรวมกลุ่ม โดยกำหนดให้การจัดกิจกรรมที่มีการรวมตัวกัน ทั้งนี้หากมีความจำเป็นจะต้องจัดกิจกรรม ให้ผู้จัดเตรียมความพร้อมในการคัดกรองผู้เข้าร่วมกิจกรรมและมีมาตรการในการป้องกันและควบคุมโรคที่เข้มงวด และหากพบว่ามีศาสนาพุทธหรือผู้เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาป่วย หรือมีอาการไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อย หอบ ขอความร่วมมือไม่เข้าร่วมกิจกรรมและแนะนำให้ไปพบแพทย์ทันที (กระทรวงสาธารณสุข, 2563 : 39 - 40) นอกจากนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา พูลทรัพย์ และวัลย์พร รัตนเศรษฐ (2559 : 289) ระดับความมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการทำบุญในภาครวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิสาน จ.บุรีรัมย์ พบร่วมกับ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเข้าวัดอิสานของพุทธศาสนา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากเพศเป็นสิ่งที่มีบรรหัดฐานทางสังคมที่ต่างกัน ในการเข้าไปพูดคุย หรือช่วยเหลือพระในการทำงาน เพศชายจะมีความสะดวกและในประเพณีทางวัฒนธรรมของไทยเราก็สอนลูกหลานที่เป็นผู้หญิงห้ามไป่นี่ใกล้พระ หรือ ยืนสูงกว่าพระ เพราะจะทำให้เกิดเป็นบาปแต่ในความเป็นจริง ศีลของพระพึงแค่ห้ามถูกตัวผู้หญิงแค่นั้น นอกจากนี้การถอดหรือ สมรสหนึ่น บ่งบอกถึงสถานะทางด้านครอบครัวว่าคุณเมวลาที่จะเข้ามารักษาบุญอย่างเพียงใด การเข้าวัดทำบุญ หรือ การทำบุญตักบาตรที่หน้าบ้านของตนเอง เช่น หากครอบครัวใดที่ตั้งงานมีลูกแล้ว เวลาว่างในการทำบุญหรือให้ความสำคัญกับศาสนาลดน้อยลง เพราะตนเองต้องมีภาระเพิ่มมากขึ้นจากการดูแลครอบครัว ต่างจากคนโสดที่สามารถเข้าวัด หรือ มาทำบุญได้โดยไม่มีภาระอะไรให้ห่วง และบุคคลที่มีการศึกษาสูงความรู้ความเข้าใจในเรื่องศาสนานั้นมีมากกว่าเด็ก ประถมหรือมัธยม เพราะผู้ที่จะมาทำบุญกับวัดได้ สิ่งแรกที่เรามีคือความครתทราในศาสนาซึ่งการจะมีความรู้ ความศรัทธาในศาสนาได้นั้น ต้องเกิดจากการสั่งสม การเรียนรู้ การรู้ว่าสิ่งนี้ดี หรือสิ่งนี้ไม่ดี นอกจากนี้อาชีพแต่อาชีพก็มีความรู้ความเข้าใจในศาสนาที่ต่างกัน และเจตนาในการเข้าวัดก็ต่างกันไปด้วย เช่น คนที่มีอาชีพที่เป็นแม่ค้าขายของที่ตลาด การเข้าวัดสำหรับแม่ค้าคือ ความเชื่อ หาเครื่องรางของขลังที่ช่วยเหลือในการค้าขาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา พูลทรัพย์ และวัลย์พร รัตนเศรษฐ (2559 : 289) ที่กล่าวว่า เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการทำบุญ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาประชาราษฎร์ ทunuthon (2553 : 110) ที่กล่าวว่า ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล ด้าน เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเข้าวัดรายวันบุรณะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. กลุ่มคนที่มีอายุตั้งแต่กว่า 20 ปี เข้าวัดน้อยกว่า ผู้ใหญ่ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ทำให้เราสามารถกำหนดขอบเขตได้ว่าเด็กเข้าวัดน้อยกว่า และเราก็ควรประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรมให้นักเรียนในโรงเรียนหันมาให้ความสำคัญกับศาสนามากขึ้น เพราะศาสนาไม่ได้เป็นเพียงสิ่งที่มีอยู่ในบัตรประชาชน แต่ศาสนาคือสิ่งที่ทำให้เรามีเครื่องยืดเหไนยจิตใจไม่ให้การกระทำสิ่งที่ไม่ดี
2. สร้างความตระหนักรู้เกิดขึ้นกับวัดว่า ณ ปัจจุบันประชาชนที่เป็นเยาวชนที่เป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้ายังขาดเรื่องของคุณธรรมและศีลธรรม ควรที่จะให้ความสำคัญกับเยาวชนมากกว่านี้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับกลุ่มคนประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการรับรู้ คุณประโยชน์ของการเข้าวัดต่อไป
2. พฤติกรรมของพุทธศาสนาในชีวิตประจำวัน เช่น การปฏิบัติธรรม การทำบุญ การให้ทาน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการพยากรณ์การตัดสินใจเข้าวัดของพุทธศาสนาในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2563). แนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อการจัดการภาวะระบาดของโรคโควิด-19 ในช่วงกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1). ได้จาก https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/g_other/g_other02.pdf. สืบค้นวันที่ 2 กรกฎาคม 2564.
- gobabamunjai เหรียญทอง. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสยาม.
- จันทิมา พูลทรัพย์ และวิษัยพร รัตนเศรษฐ. (2559). ปัจจัยการตัดสินใจในการทำบุญของพุทธศาสนา กรณีศึกษาวัดจาปา เขตคลึงชัน กรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย, 4(3), 282 - 297.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2554) การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร : สุวิริยาสาสน์
- บุรีรัมย์ぐる. (2564). บุรีรัมย์อันดับ 6 ประชากรเยอะสุดในประเทศไทย ปี 2564. ได้จาก <http://www.buriramguru.com/บุรีรัมย์ อันดับ-6-ประชากร>. สืบค้นวันที่ 10 พฤษภาคม 2564.
- ปัญมวรรณ ขวัญแก้ว, จริยา คำธาร, พรณวดี จำจิง, ลลิตา ภาคเมธาวี. (2560). แรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. วารสารวิชาการวิทยาลัยสัตพลด, 3(2), 246 - 253.
- พระมหาประชวรลัย หนูทอง. (2553). ศึกษาพฤติกรรมการเข้าวัดของพุทธศาสนิกชน ศึกษากรณี วัดราษฎร์บูรณะ แขวงบางปะกอก เขตราชวรวิหาร กรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้าค่าวัวด้วยตนเองหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุคนธ์ ประสี ทรงวัฒน์เสรี. (2558). ลักษณะที่นำไปของประชากรศาสตร์. ได้จาก http://www.sukon.cmustat.com/STAT208343/chap1_343.pdf. สืบค้นวันที่ 28 สิงหาคม 2564
- สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์. (2563). ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดบุรีรัมย์. ได้จาก <http://www.buriram.go.th/downloads/buriram-gen.pdf>. สืบค้นวันที่ 2 กรกฎาคม 2564.